T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

Sayı :30824082-610/ 17085405
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

21 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat: Şube Müdürü-Haydar DEMİRER Tel: 410 14 57
Faks:418 74 63 e-posta: haydar.demirer@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ
SAYIN FERİT ŞENYAŞAR'IN
TBMM 7/43229 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

7/43229
GK 143

SORULAR

1) Yapı denetim kuruluşlarının personel listesinde jeoloji mühendisi bulundurma zorunluluğu getirilmesine ilişkin Bakanlık tarafından yürütülen bir mevzuat çalışması var mıdır?
2) Zemin etüdü çalışmalarının yerinde denetlenmesi ve rapor onay süreçlerinde jeoloji mühendislerinin imza yetkisinin sorumluluğunun artırılması planlanmakta mıdır?
3) Türkiye genelinde belediyelerin ruhsat birimlerinde jeoloji mühendisi istihdamının zorunlu hale getirilmesi gündeminizde midir?
4) Yapı denetim sistemindeki kağıt üzerinde kontrollerin zafiyet yarattığı açıktır. Bu zafiyeti gidermek adına zemini etüdü sırasında denetçi mühendisin sahada bulunmasını sağlayacak dijital veya fiziki bir takip mekanizması kurulacak mıdır?
5) 4708 sayılı Kanun'da yer alan Denetçi Mühendis tanımına jeoloji mühendislerinin de dahil edilmesi ve mühendislerin zemin denetçisi ünvanıyla yapı denetim kuruluşlarında istihdam zorunluluğu kapsamına alınması planlanmakta mıdır?
6) Jeoloji mühendislerinin iş gezileri, uluslararası sertifika programları ve dünya deneyimlerini yerinde inceleme amaçlı yurtdışı seyahatlerinde yeşil pasaport hakkına kavuşmalarına yönelik Bakanlık tarafından yürütülen bir çalışma var mıdır?

CEVAP

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamında kalan yapılarda yapı denetim kuruluşları, zemin ve temel etüdü raporunun hazırlanmasına ilişkin esaslara uygun bir zemin etüdü raporunun olup olmadığını ve bu raporun sahayı yansıtıp yansıtmadığını tespit ederek bu rapora uygunluk görüşü vermek ve bu zemin raporu sonuçlarına göre işlem tesis edilmesini sağlamak ile yükümlüdür.

4708 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinde *"Proje müelliflerince hazırlanan, yapının inşa edileceği arsa veya arazinin zemin ve temel raporları ile uygulama projelerini ilgili mevzuata göre incelemek, proje müelliflerince hazırlanarak doğrudan kendilerine teslim edilen uygulama projesi ve hesaplarını kontrol ederek, ilgili idareler dışında başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulmadan, ilgili idareye uygunluk görüşünü bildirmek."* ve Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendinde *"Zemin ve temel etüdü raporunun hazırlanmasına ilişkin esaslara uygun olarak bir zemin etüdü raporunun olup olmadığını tespit ederek uygunluk görüşü verir. Raporun uygunluğunu tespit için, bünyesinde konu ile ilgili yeterli teknik eleman bulunmadığı hâllerde hizmet satın alabilir."* hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu amir hükümlere göre zemin ve temel etüdü raporları hangi mühendislik disiplinine ilişkin çalışmaları ihtiva ediyorsa, yapı denetim kuruluşları adına denetleme işinin de o mühendislik disiplinine mensup mühendislerce yapılması ve yapı denetim kuruluşlarının yapıya ilişkin zemin etüt raporlarını denetleyerek uygunluk görüşü vermek üzere ilgili teknik elemanları bünyesinde istihdam etmesi veya bu kişilerden hizmet satın alması gerekmektedir.

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'da 22.05.2026 tarihli ve 33261 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7579 sayılı Tapu Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile değişikliğe gidilerek, Kanuna *"Zemin ve temel etüt kuruluşu: Bakanlıktan aldığı izin belgesiyle zemin ve temel etüdü faaliyetini icra eden ve Bakanlıkça denetlenen, ortaklardan en az birinin jeoloji, jeofizik veya inşaat mühendisi olduğu tüzel kişiyi, ifade eder."* olarak zemin ve temel etüt kuruluşu tanımı ile "Zemin ve temel etüt kuruluşları

ve hizmeti" başlıklı Ek 2 nci madde ve Ek 2 nci maddenin birinci fıkrası "*Bu Kanun kapsamında yapılacak yapıların zemin ve temel etütleri Bakanlıkça izin belgesi verilen zemin ve temel etüt kuruluşları tarafından yapılır.*" hükmünün 31/12/2026 tarihinde yürürlüğe gireceği ve uygulamaya Bakanlıkça belirlenecek pilot ilde başlanacağı hükümleri eklenmiştir. Kanuna eklenen ek 2 nci maddenin dördüncü fıkrası "*Zemin ve temel etüt kuruluşlarının sınıflandırılması, bir ilde faaliyet gösterebilecek olan kuruluş sayısının belirlenmesi ile kuruluş safhasında sahip olunması gereken asgarî nitelikler, izin belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin şartlar, görevleri ile çalışma usul ve esasları, zemin ve temel etüt kuruluşlarında görev alacak personelde aranacak nitelik, tecrübe ve bunların istihdam şartları ile görev ve sorumlulukları, hizmet bedelinin belirlenmesi ve ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmeliklerle düzenlenir.*" hükmü gereği alt mevzuat çalışmalarımız devam etmektedir.